

DRODZY RODZICE!

Jak pomóc dziecku w nauce czytania?

Ćwiczenia i zabawy.

Umiejętność czytania to rzecz niezbędna w szkole. Zanim wyślesz swojego malucha do pierwszej klasy, możesz przygotować go do rozpoczynającej się nauki. Wstępem do czytania jest... słuch! A ten możesz z powodzeniem rozwijać w domu. I nie chodzi tylko o zwykłe słyszenie, ale o aktywny proces komunikowania się z otoczeniem. Jakość mowy, której słucha dziecko, rozwija zmysły zaangażowane następnie w proces czytania.

Rozmawiamy

Każdy rodzic wie, że rozmowy z dzieckiem wzbogacają jego słownik. Dyskusje pozytywnie wpływają także na słuch najmłodszych. Dzięki stymulacji wieloma bodźcami, staje się on coraz bardziej czuły i pomaga wychwytywać różnice między zwrotami, wyrazami oraz sylabami. Nie zapominajmy także, że mowa to również mimika i język ciała. Dziecko wrażliwe na zmianę tonu, rytmu lub np. melodii wypowiedzi, potrafi zatrzymać swój wzrok, skoncentrować się na osobie mówiącego, a przede wszystkim przeanalizować treść komunikatów pozawerbalnych. Dlatego właśnie tak istotnym elementem rozmów z dzieckiem, który ma jednocześnie wpływ na naukę czytania, jest kontakt wzrokowy.

Czytamy

Wspólne czytanie rozwija wyobraźnię, wzbogaca słownictwo, buduje więzi rodzinne, w tym tak ważne dla dzieci poczucie bezpieczeństwa. Jeśli odbywa się systematycznie porządkuje świat naszego malucha i daje mu wrażenie stabilizacji i pewności. Czytanie z rodzicami pomaga także w samodzielnej nauce czytania dzieci. Szukając odpowiedniej książki do wspólnej lektury warto zwrócić uwagę na kilka elementów. Wybierajmy pozycje z kolorowymi ilustracjami oraz dużym drukiem. W ten sposób stworzymy dzieciom okazję do analizy zarówno treści czytanej opowieści, obrazków jak i liter. Podczas czytania wykonujemy prosty zabieg przykuwający uwagę najmłodszych. Wystarczy, że będziesz wodzić palcem po tekście, a wzrok dziecka naturalnie będzie podążał za twoimi ruchami i przyzwyczajał się do widoku i kształtu liter.

Twoje wsparcie będzie ważne również wtedy, gdy dziecko samodzielnie zaczyna czytać. Pamiętaj wtedy, żeby go nie pospieszać. Popędzanie najmłodszych w rozwijaniu umiejętności często wywołuje poczucie zniechęcenia i zniecierpliwienia. Zadbaj, aby atmosfera towarzysząca nauce czytania była przyjazna, pozbawiona napięcia oraz stresu. Pamiętaj, by dzielić tekst swojemu maluchowi na mniejsze partie i chwał go za osiągnięcia, nawet małe sukcesy.

Bawmy się

Szukasz sposobu, żeby zachęcić dziecko do nauki czytania? Zamień ją w fascynującą zabawę opartą na różnorodnych grach. To nie tylko zaangażuje najmłodszych, ale sprawi także, że nauka stanie się przyjemnością.

- Przeszukiwanie na czas

Poproś swoje dziecko, aby w ciągu np. 5 minut policzyło: wyrazy w zdaniu, zdania we fragmencie tekstu, wyrazy napisane wielką literą, identyczne wyrazy.

- Wyrazy na tę samą literę

Zaproponuj maluchowi podkreślenie w tekście wszystkich wyrazów rozpoczynających się tą samą literą. W kolejnych wersjach tej zabawy dziecko może odnajdywać i podkreślać wyrazy kończące się tą samą literą, wyrazy z dowolną, wskazaną przez nas samogłoską (a, a, e, e, i, o, ó, u, y), dwuznakami (sz, cz, dz, ch itd.) lub zmiękczeniem (ś, ć, dź, ź, ń). Kolejnym etapem może być wyszukiwanie takiej samej sylaby: na początku, na końcu, a wreszcie - w środku wyrazu.

- Odpowiedz właściwym wyrazem

Poproś dziecko, żeby pokazało i podkreśliło w tekście wyraz stanowiący odpowiedź na jednoznacznie postawione pytanie, np.: Jak nazywa się dziewczynka? Kto wszedł pierwszy do pokoju? Gdzie siedział chłopiec? itp.

Drogi Rodzicu!

Pamiętaj, aby dostosować zabawy do poziomu umiejętności dziecka.

Istnieje wiele metod stosowanych podczas nauki czytania. Jedną z nich jest metoda Glenna Domana, którą wykorzystujemy w naszym przedszkolu.

1. Jak nauczyć dziecko czytać - metoda Glenna Domana, zasady, materiały

Zazwyczaj dzieci rozpoczynają naukę czytania, kiedy mają 6-7 lat. Większość maluchów jest już dojrzała do czytania znacznie wcześniej. Według amerykańskiego fizykoterapeuty Glenna Domana, początek nauki czytania powinien przypadać przed ukończeniem przez maluszka 5. roku życia. Najlepiej, by nauka czytania dla dzieci miała formę zabawy. Wtedy dzieciaki uczą się znacznie chętniej i czerpią z tego wiele frajdy.

Według Glenna Domana, naukę czytania można rozpocząć już na etapie noworodka. Chodzi o to, by u małych dzieci wykształcić umiejętność skupiania uwagi na bodźcach wzrokowych. Jak nauczyć dziecko czytać tą metodą? Nauka polega na tym, że pokazujemy dziecku wypisane czerwonymi literami na białej kartce papieru słowa. Pierwszego dnia pokazuje się pierwsze słowo, wymawiając je głośno i wyraźnie i przytrzymując kartkę w odległości około 45 cm od malucha. Gdy dziecko skupi wzrok na prezentowanym mu wyrazie, czytamy raz jeszcze. Po półgodzinnej przerwie słowo prezentujemy w analogiczny sposób jeszcze raz i czynimy tak co najmniej kilkanaście razy w ciągu dnia. Za każdym razem wyraz powinien być odczytywany radośnie, wyraźnie i z entuzjazmem. Drugiego dnia prezentujemy maluchowi drugie słowo, trzeciego dnia - trzecie itd., aż do końca tygodnia. Ten sam zestaw siedmiu wyrazów powtarzamy przez cały miesiąc - ten sam wyraz w ten sam dzień tygodnia, np. „mama” w poniedziałek, „tata” we wtorek, „woda” w środę itd. Po miesiącu wprowadzamy nowy zestaw siedmiu słów do nauki i postępujemy identycznie.

Sesję czytania dziecku należy rozpocząć entuzjastycznie, np. za pomocą słów: „Zaraz przyniosę słowa i będziemy je czytać”. Następnie czytamy: „Tutaj jest napisane - mama”. Gdy dziecko zatrzyma wzrok na słowie, przechodzi się do następnego. Należy unikać długich przerw i nie prezentować bezpośrednio po sobie wyrazów, które rozpoczynają się na tę samą literę. Jak nauczyć dziecko czytać? Sesja czytania nie powinna trwać zbyt długo, by dziecko nie zdążyło się znudzić. Kiedy dziecko jest małe, proces nauki czytania można urozmaicić poprzez aktywizację wszystkich zmysłów, np. po przeczytaniu słowa „piłka” dajemy maluchowi do rączki piłkę, pozwalamy mu się nią pobawić. Przedszkolaki możemy angażować w bardziej wyrafinowane zabawy. Chcąc sprawdzić postępy w nauce czytania, można rozłożyć na podłodze kartki z różnymi wyrazami i zapytać: „Gdzie jest napisane ,łótek’?”. W przypadku pomyłki czy zwlekania z odpowiedzią, nie wolno dziecka popędzać, strofować ani wyśmiewać się z niego. Nauka czytania ma się kojarzyć maluchowi z przyjemnością, dlatego najważniejsze są pochwały i umiejętność docenienia choćby najdrobniejszych efektów w nauce. To bardzo ważne przy odpowiedzi na pytanie, jak nauczyć dziecko czytać.

2. Jak nauczyć dziecko czytać - materiały do nauki czytania

Jak nauczyć dziecko czytać za pomocą metody Glenna Domana? Czego potrzebuje rodzic? Niezbędne materiały to jedynie białe kartony o wymiarach 10 cm x 50 cm i czerwony pisak. Jak wygląda technika pisania słów? Każdy wyraz musi być napisany na osobnym kartoniku. Litery powinny być drukowane i mieć wysokość 8 cm - w miarę nauki można je zmniejszać. Z boków pozostawia się miejsce na marginesy. Słowo wypisuje się na środku kartonu. Na odwrocie kartonika można napisać wyraz dla siebie, by nie odwracać karteczki podczas czytania dziecku. Warto też zapisywać z tyłu kartonika datę wprowadzenia dziecku danego słowa. Z czasem z liter czerwonych można przejść na czarne. Na początku warto przygotować sobie pulę 200 kart z wyrazami. Kiedy przechodzimy na kolejny etap nauki czytania, nie wprowadzamy dwóch zmian jednocześnie, tzn. można zmniejszyć wielkość czcionki, ale dopiero później wprowadzić inny kolor liter. Jak nauczyć dziecko czytać? Według metody Glenna Domana, nauka czytania powinna przebiegać w pięciu etapach:

1. pojedyncze wyrazy;
2. podwójne wyrażenia;
3. proste zdania;
4. rozbudowane zdania;
5. książeczki.

Po prezentacji pojedynczych słów (imię dziecka, mama, tata, dom itd.), wprowadzamy wyrażenia dwuwyrazowe (duży dom, czerwona piłka itd.), kładąc kartoniki z wyrazami obok siebie. Potem umieszczamy dane wyrażenie na jednym kartoniku, stąd konieczność stopniowego zmniejszania wielkości liter. W ten sposób stopniowo przechodzi się do etapu trzeciego - prostych zdań. Najpierw zdania układa się z pojedynczych słów, a potem całe zdanie zapisuje na jednym kartoniku. Dodatkowo, zdanie można zobrazować rysunkiem. W przygotowaniu planszy ze słowami, wyrażeniami i zdaniami dla starszych maluchów przydaje się komputer, np. edytor tekstowy Word albo program PowerPoint, w którym można wyświetlać prezentacje multimedialne. Metoda Glenna Domana, jako odpowiedź na to, jak nauczyć dziecko czytać, umożliwia dziecku nabycie umiejętności czytania prostych książeczek już przed pójściem do przedszkola. Pierwszą książeczkę można wykonać samodzielnie. Pierwsza strona to strona tytułowa, np. „Moja książeczka”. Potem jest strona

pusta, a na następnej znajduje się tekst, np.: „Mama tańczy”. Znowu strona pusta i na kolejnej stronie rysunek przedstawiający tańczącą mamę. Potem znowu strona pusta i kolejne zdanie. W jednej książeczce powinno być maksymalnie pięć zdań z ilustracją do każdego zdania. Na początku książkę może czytać rodzic i opowiadać, co się dzieje na rysunkach. Później książeczkę może czytać już maluch.

3. Jak nauczyć dziecko czytać - zasady podczas nauki czytania metodą Glenna Domana

W pierwszych latach życia mózg dziecka jest chłonny jak gąbka i maluch może przyswajać informacje z niebywałą szybkością. Zabawa w czytanie nie tylko kształtuje u niego zdolności językowe i komunikacyjne, ale czas poświęcony dziecku sprzyja zacieśnianiu więzi rodzinnych. Jak nauczyć dziecko czytać i o jakich zasadach należy pamiętać, ucząc malucha metodą Glenna Domana?

1. Nauka czytania to zabawa, a nie obowiązek - czytanie ma kojarzyć się szkrabowi z przyjemnością i radością, a nie z monotonią, nudą i zmęczeniem.
2. Rodzice są entuzjastycznie nastawieni do nauki czytania własnego dziecka - im większe zaangażowanie rodziców w proces nauczania, im więcej pochwał, oklasków, radości, swobody i śmiechu, tym lepsze efekty i większa motywacja szkraba do nauki.
3. Wyrazy pokazujemy szybko i wprowadzamy nowe materiały - reguła zapobiega znudzeniu malucha.
4. Kończymy sesję czytania, zanim dziecko będzie chciało skończyć - rodzic musi reagować na sygnały zachowania dziecka świadczące o tym, że brzdąc chciałby już zmienić zabawę.
5. Nie sprawdzamy umiejętności dziecka i nie chwalimy się jego postępami - można sprawdzić, na ile maluch rozpoznaje słowa, ale trzeba to robić delikatnie. Nie można zapytać wprost: „Co tu jest napisane?”.
6. Uczymy się, gdy oboje tego chcemy - nie można zmuszać ani naciskać na dziecko, by zaczęło przyglądać się kartonikom z wyrazami.

Najważniejsze jest trzymanie się etapów nauczania, systematyczność i przygotowanie materiałów do nauki. Nie warto do nauki czytania podchodzić zbyt ambicjonalnie. Maluch może nauczyć się czytać, ale nie musi - decyduje o tym dojrzałość konkretnych struktur mózgowych, które umożliwiają pojęcie, na czym w ogóle polega czytanie. Metoda Glenna Domana to alternatywa dla innych metod. Najważniejsza reguła, według Domana, to dążenie do tego, by dziecko podczas czytania czerpało radość, a samo czytanie było postrzegane jako zabawa.

Opracowała - mgr Bożena Pudys